

Ètica en el dia a dia

La confidencialitat de documents

ABRIL 2016

Autoria:

Yesly Esthepannie Carlos Márquez

Ana María Panadeiros García

COL·LEGI OFICIAL
INFERMERES I INFERMERS
BARCELONA

Descripció del cas

L'Eva és una infermera novella que porta dos mesos treballant a una planta d'hospitalització de Pneumologia. Un dia, mentre està parlant per telèfon al control d'infermeria, observa com una dona s'apropa al mostrador i se la queda mirant esperant que ella acabi de parlar, probablement per preguntar-li quelcom. L'Eva segueix la mirada de la dona i es fixa en que hi ha documents de diferents pacients damunt del taulell (peticions de proves, històries clíniques, resums d'estades, etiquetes, etc.) escampats i a la vista de qualsevol persona que passi per davant. Observa com la dona comença a llegir tots aquest documents mentre s'espera. Ràpidament, l'Eva retira de forma brusca tots els documents i els aparta de la vista de la dona.

No és la primera vegada que l'Eva observa aquesta situació i ja ha manifestat de forma discreta els seus dubtes ètics i legals als companys amb els que té més confiança.

Per part de l'Eva, ha estat correcta la seva actuació? És una situació que es podria prevenir d'alguna forma? Hauria de comunicar-ho als companys?

Anàlisi de la situació

Avui en dia, els professionals de la salut estem sensibilitzats amb la confidencialitat de dades de les persones ateses, gràcies a l'existència del codi d'ètica, lleis específiques o la carta de drets i deures del ciutadans que, entre d'altres documents, donen un marc per a la bona pràctica clínica. Malgrat això, hi ha situacions quotidianes en l'escenari assistencial que poden posar en perill la custòdia de la història clínica dels pacients que cuidem sense que en siguem conscients.

Reflexions que poden ajudar a l'Eva a decidir com actuar èticament:

- La vulnerabilitat de la intimitat de les dades del pacient. La ubicació, en un espai públic de la unitat d'infermeria, dels documents pertanyents a la història clínica del pacient, en aquest cas en el mostrador del control d'infermeria, fa que qualsevol persona que passi pugui tenir un accés indegut a dades que són èticament i legalment confidencials.
- El secret professional que implica preservar la informació relativa a la història clínica del pacient. La informació referent a la salut de les persones forma part de la seva dimensió íntima i confidencial.

- La col·laboració amb els membres de l'equip, poder prevenir l'exposició de les dades en la pràctica diària. Preservar la confidencialitat de les dades és una responsabilitat que compromet a tots els membres de l'equip assistencial i, per tant, tots hem de desenvolupar la sensibilitat per detectar situacions de risc i posar mesures de protecció.

Repte ètic: Què puc fer?

Després de reflexionar sobre aquest fet, l'Eva ha arribat a la conclusió que l'acció de deixar els documents a vista de tercers fa que es vulneri la intimitat de les dades dels pacients als que cuida. Per tant, el repte ètic de l'Eva és: com exposar i treballar aquest fet amb els seus companys per prevenir situacions similars.

Així:

- Durant la pausa pel cafè, l'Eva aprofita per exposar la situació als companys. Primer els hi pregunta les seves opinions i després fan un debat dels principis implicats en la situació. Identifiquen les situacions de risc, com per exemple el volum de feina, l'augment d'intervencions que s'han de realitzar en un dia, la disminució de temps per a fer els procediments, etc.
- Un cop analitzat el cas, entre tots els membres de l'equip, busquen el lloc adient per deixar les dades clíniques protegides de la mirada de familiars i d'altres pacients.
- Finalment, l'Eva proposa a la supervisora fer sessions periòdiques amb els companys i compartir o debatre quines actuacions serien correctes per a prevenir l'exposició de dades clíniques.

Els valors relacionat amb aquest cas és **Confidencialitat de documents** i els articles del Codi que hi fan referència són:

Confidencialitat

Article 47

La infermera manté com a confidencial tota la informació que la persona atesa li hagi confiat o que obtingui en l'exercici de la professió. [...]

Article 50

La infermera té l'obligació d'exigir la màxima discreció als qui formen part del procés assistencial, tan si són professionals de la salut com si no ho són, i de vetllar perquè no es divulgui cap informació de la persona atesa.

Article 51

La infermera s'assegura que totes les dades registrades de la persona atesa quedin ben protegides, i vetlla perquè en l'ús dels registres i de les comunicacions en format paper, digital o audiovisual no es vulneri la confidencialitat.

Relació amb els col·legues, l'equip de cures i l'equip de salut

Article 4

[...] s'han de basar en el respecte mutu, la col·laboració i el reconeixement de les pròpies responsabilitats i/o competències professionals.

Formació

Article 71

La infermera, en coherència amb el desenvolupament de la professió, està compromesa amb la formació de les infermeres en tots els nivells [...].

[Descarrega't el Codi d'Ètica de les Infermeres i Infermers de Catalunya](#)